

مشنوی معنوی

مولانا جلال الدین محمد بلخی

جلد اول

به تصحیح نسخه

رینولد الین نیکلسون

مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ ق.

Mowlavi, Jalaloddin Mohammad ibn-e Mohammad, 1207-1273

مثنوی

Masnavi

مثنوی معنوی / جلال الدین محمد بلخی؛ به تصحیح نسخه رینولدالین نیکلسون

تهران: پارمیس، ۱۳۹۵

ج ۱۷۰۱۱۷ س. م

978-600-6027-88-3 دوره ۹.۱

978-600-6027-87-6 ج ۹.۲

فیپا

شعر فارسی - - قرن ۷ ق.

Persian Poetry--13th Century

نیکلسون، رنلد الین، ۱۸۶۸ - ۱۹۴۵ م.، مصحح

Nicholson, Reynold Alleyne

PIR ۵۲۹۸ ۱۳۹۵

ح ۱۳۱/۱۱

۴۵۴۵۵۰۸

سرشناسه

عنوان قراردادی

عنوان و نام پدیده‌آور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دیوبی

شماره کتابشناسی ملی

مثنوی معنوی

۲۰۰۰ تومان

اشارة پارمیس

ناشر پارمیس

عنوان مثنوی معنوی (جلد ۱)

تصحیح رینولدالین نیکلسوون

نوبت چاپ سوم و ۱۴۰۲

شمارگان ۳۰۰ تا ۷۰۰ نسخه

لیتوگرافی تخت جمشید

صحافی محمد

شایعه ۸۶-۸۷-۶۰۲۷-۶۰۰-۹۷۸

شایعه ۸۸-۸۸-۳-۶۰۲۷-۶۰۰-۹۷۸

خیابان کارگر جنوبی، پایین تر از میدان حر،
کوچه حاتمی، پلاک ۲۷

تلفن: ۰۶۴۹۷۱۲۴ - ۰۶۴۹۶۹۲۵

تلفکس: ۰۶۴۷۵۹۲۰

www.parmispublisher.ir

SCAN ME

«حق چاپ برای ناشر محفوظ می باشد»

فهرست

دفتر اول	
۲۳	حکایت عاشق شدن پادشاهی بر کنیزکی
۲۸	ظاهر شدن عجز حکیمان از معالجه کنیزک بر پادشاه
۲۹	از خداوند ولی آلتوفیق درخواستن توفیق رعایت ادب در همه حالها
۳۰	ملاقات پادشاه با آن طبیب الهی
۳۱	بردن پادشاه آن طبیب را بر سر بیمار تا حال او را ببیند
۳۱	خلوت طلبیدن آن ولی از پادشاه با کنیزک جهت دریافت رنج کنیزک
۳۳	دریافت آن ولی رنج را و عرض کردن رنج او را پیش پادشاه
۳۴	فرستادن شاه رسولان به سر قشیده آوردن زرگر
۳۴	بيان آنکه کشتن و زهر دادن هر در رکور به اشارت الهی بود
۳۶	حکایت مرد بقال و طوطی و روغن ریختن طوطی در دکان
۳۷	داستان آن پادشاه جهود که نصرانیان را می گشتند لایه تعصّب
۴۰	آموختن وزیر مکر پادشاه را
۴۰	تلبیس وزیر با نصارا
۴۱	قبول کردن نصارا مکر وزیر را
۴۱	متابعث کردن نصارا وزیر را
۴۲	قصه دیدن خلیفه لیلی را
۴۳	بيان حسد وزیر
۴۴	فهم کردن حاذقان نصارا مکر وزیر را
۴۵	پیغام شاه پنهان مر وزیر را
۴۵	بيان دوازده سبّط از نصارا
۴۵	تخليط وزیر در احکام انجلیل
۴۶	بيان آنکه این اختلاف در صورت روش است نه در حقیقت راه
۴۷	

۴۸	بيان خسارت وزير در اين مکر
۴۹	مکر دیگر انگیختن وزير در اضلال قوم
۵۰	دفع گفتن وزير مریدان را
۵۰	مکرر کردن مریدان که خلوت را پشken
۵۱	جواب گفتن وزير که خلوت را نمی شکنم
۵۱	اعتراض مریدان بر خلوت وزير
۵۲	نوميد کردن وزير مریدان را از رفض خلوت
۵۳	وليعهد ساختن وزير هر يك امير را جدا جدا
۵۴	کشتن وزير خويشتن را در خلوت
۵۴	طلب کردن امت عيسى عليه السلام از امراكه وليعهد از شما کدام است
۵۵	منازعه امراء در وليعهدی
۵۶	تعظيم نعم مصطفى عليه السلام که مذکور بود در انجيل
۵۷	حکایت پادشاه جهودیه که در هلاک دین عیسی سعی می نمود
۵۸	آتش کردن پادشاه جهودیه نهادن پهلوی آتش
۵۹	به سخن آمدن طفل در میان آتش و تحریض کردن خلق را در افتادن به آتش ..
۶۰	کثر ماندن دهان آن مرد که نام محمد را عليه السلام به تسخیر خواند
۶۰	عتاب کردن آتش را آن پادشاه جهود
۶۱	قصة باد که در عهد هود عليه السلام قوم عادها هلاک کرد
۶۲	طنز و انکار کردن پادشاه جهود و قبول ناکردن نصیحت خاصهان خوش
۶۳	بيان توکل و ترك جهد گفتن نخچيران به شير
۶۴	جواب گفتن شير نخچيران را او فایده جهد گفتن
۶۴	ترجیح نهادن نخچيران توکل را برجهد و اکتساب
۶۴	ترجیح نهادن شير جهد و اکتساب را برتوکل و تسلیم
۶۵	ترجیح نهادن شير جهد را برجهد باز اجتهاد
۶۶	باز ترجیح نهادن نخچيران توکل را برجهد
۶۶	باز ترجیح نهادن نخچيران توکل را برجهد
۶۷	نگریستن عزائیل بر مردی و گریختن آن مرد در سرای سليمان
۶۷	باز ترجیح نهادن شير جهد را برجهد باز توکل
۶۸	مقرر شدن ترجیح جهد بر توکل
۶۸	انکار کردن نخچيران بر خرگوش در تأخیر رفتن بر شير
۶۸	جواب خرگوش نخچيران را
۶۸	اعتراض نخچيران بر سخن خرگوش
۶۸	جواب خرگوش نخچيران را

باز طلبیدن نخچیران از خرگوش سر اندیشه او را.....	۷۰
منع کردن خرگوش راز را از ایشان.....	۷۰
قصة مکر خرگوش.....	۷۰
زیافت تأویل رکیک مگس	۷۱
تولیدن شیر از دیر آمدن خرگوش.....	۷۲
هم در بیان مکر خرگوش	۷۲
آمدن خرگوش نزد شیر و خشم شیر بروی	۷۴
عذر گفتن خرگوش	۷۴
جواب گفتن شیر خرگوش را و روان شدن با او	۷۵
قصة هدھد و سلیمان در بیان آنکه چون قضا آید	۷۶
طعنة زاغ در دعوی هدھد	۷۷
جواب گفتن هدھد طعنة زاغ را.....	۷۷
قصة آدم عليه السلام و بستن قضا نظر او را.....	۷۸
پای واپس کشیدن خرگوش از شیر چون نزدیک چاه رسید.....	۷۹
پرسیدن شیر از سبب پا واپس کشیدن خرگوش	۸۰
نظر کردن شیر در چاه و دیدن عکس خود را و آن خرگوش را در آب	۸۱
مزده بردن خرگوش سوی نخچیران که شیر در چاه افتاد	۸۲
جمع شدن نخچیران گرد خرگوش و همکفتن او را.....	۸۲
تفسیر رَجَفْنَا مِنْ جِهَادِ الْأَضْغَرِ إِلَى جِهَادِ الْأَكْبَرِ	۸۳
آمدن رسول روم تا امیر المؤمنین عمر رضی الله عنہ	۸۴
یافتن رسول روم امیر المؤمنین عمر رارضی الله عنہ	۸۵
سلام کردن رسول روم امیر المؤمنین رارضی الله عنہ	۸۶
سوال کردن رسول روم از امیر المؤمنین رضی الله عنہ	۸۶
اضافت کردن آدم آن زلت را به خویشتن که رَبَّنَا ظلمَنَا	۸۸
تفسیر وَهُوَ مَعْكُمْ أَيْنَتَا كُنْتُمْ	۸۹
سؤال کردن رسول از عمر رضی الله عنہ از سبب ابتلای ارواح	۸۹
در سر آنکه مَنْ أَرَادَ أَنْ يَجْلِسَ مَعَ اللَّهِ	۹۰
قصة بازرگان که طوطی او را پیغام داد	۹۱
حفت اجنبه طُيُور عُقُول النَّبِيِّ	۹۲
دیدن خواجه طوطیان هندوستان را در دشت	۹۲
تفسیر قول فرید الدین العطار قدس الله سره	۹۳
تعظیم ساحران مر موسي را عليه السلام.....	۹۴

۹۵	بازگفتن بازارگان با طوطی.....
۹۷	شنیدن آن طوطی حرکت آن طوطیان و مردن آن طوطی.....
۹۹	تفسیر قول حکیم.....
۱۰۲	رجوع به حکایت خواجه تاجر.....
۱۰۲	برون انداختن مرد تاجر طوطی را از قفس و پریدن طوطی مرده.....
۱۰۳	وداع کردن طوطی خواجه را و پریدن
۱۰۳	مضرات تعظیم خلق و انگشت نمای شدن.....
۱۰۴	تفسیر ماشاء الله کان.....
۱۰۶	داستان پیر چنگی که در عهد عمر رضی الله عنہ.....
۱۰۷	در بیان این حدیث که <i>إِنَّ لِرَبِّكُمْ فِي أَيَّامِ دَهْرِكُمْ</i>
۱۰۹	قصة سوال کردن عایشه رضی الله عنہا از مصطفیٰ علیہ السلام که امروز ...
۱۱۰	تفسیر بیت حکیم
۱۱۱	در معنی این حدیث که <i>أَغْتَنَمُوا</i>
۱۱۱	<i>بَرَدَ الْرَّبِيعُ إِلَى أَخْرِ</i>
۱۱۲	پرسیدن صدیقه رضی الله عنہا از مصطفیٰ (ص).....
۱۱۲	بقیة قصه پیر چنگی و بیان مختص آن
۱۱۳	در خواب گفتن هاتف مر عمر را رضی الله عنہ که چندین زر.....
۱۱۴	نالیدن ستون حنانه چون برای پیغمبر علیہ السلام هم ساختند.....
۱۱۶	اظهار معجزه پیغمبر علیہ السلام به سخن آمدن سیکریت.....
۱۱۶	بقیه قصه مطروب و پیغام رسانیدن امیر المؤمنین عمر
۱۱۷	گردانیدن عمر رضی الله عنہ نظر او را از مقام گریه
۱۱۸	تفسیر دعای آن دو فرشته که هر روز بر سر هر بازاری منادی می کنند
۱۱۹	قصه خلیفه که در کرم در زمان خود از حاتم طایی گذشته
۱۲۰	قصه اعرابی درویش و ماجرای زن او با او به سبب قلت و درویشی
۱۲۰	مغور شدن مریدان محتاج به مدعايان مژوئ.....
۱۲۱	در بیان آنکه نادر افتاد که مریدی در مدعا عی مژوئ اعتقاد به صدق بندد
۱۲۱	صبر فرمودن اعرابی زن را و فضیلت صبر و فقر گفتن با زن خود
۱۲۳	تصیحت کردن زن مر شوی را که سخن افزون از قدم و از مقام خود مگو
۱۲۴	تصیحت کردن مرد مر زن را که در فقیران به خواری منگر
۱۲۵	در بیان آنکه جنبیدن هرکسی از آنجا که وی است
۱۲۶	مراعات کردن زن شوهر را و استغفار کردن از گفته خویش
۱۲۷	در بیان این خبر که <i>إِنَّهُ يَعْلَمُنَ الْعَاقِلَ وَ يَغْلِبُهُنَ الْجَاهِلُ</i>
۱۲۸	تسلیم کردن مرد خود را به آنجه تماس زن بود از طلب معیشت

سبب حرمان اشیقا از دو جهان که خسیر الدنیا و الآخرة	۱۳۰
حقیر و بی خصم دیدن دیده های حسن صالح و نافع صالح را،	۱۳۱
در معنی آنکه مرآج آلبخزین	۱۳۲
در معنی آنکه آنچه ولی کند مرید را نشاید گستاخی کردن	۱۳۵
مخلص ماجرای عرب و جفت او	۱۲۵
دل نهادن عرب بر التماس دلبر خویش و سوگند خوردن	۱۲۶
تعیین کردن زن طریق طلب روزی کدخدای خود را و قبول کردن او	۱۲۸
هدیه بردن عرب سبوی آب باران از میان بادیه سوی بغداد	۱۲۹
در تمد در دوختن زن عرب سبوی آب باران را	۱۳۹
در بیان آنکه چنان که گدا عاشق کرم است و عاشق کریم کرم	۱۴۰
فرق میان آنکه درویش است به خدا و تشنۀ خدا	۱۴۱
پیش آمدن نقیبان و درباتان خلیفه از بهر اکرام اعرابی	۱۴۲
در بیان آنکه عاشق دنیا بر مثال عاشق دیواری است	۱۴۳
مثل عرب إذا زَيَّثَ فَأُزِّنَ بِالْحَمْرَةِ	۱۴۲
سپردن عرب هدیه را یعنی سبوی را به غلامان خلیفه	۱۴۴
حکایت ماجرای نجوى و کشیجان	۱۴۵
قبول کردن خلیفه هدیه را و عطا فرمودن با کمال بی نیازی	۱۴۵
در صفت پیر و مطاؤعت وی	۱۴۸
وصیت کردن رسول علیه السلام علی را کتم الله و وجهه	۱۴۹
کبودی زدن قزوینی بر شانه گاه صورت شیر	۱۵۰
رفتن گرگ و رویاه در خدمت شیر به شکار	۱۵۲
امتحان کردن شیر گرگ را و گفتن که پیش آی ای گرگ	۱۵۳
قصة آنکه در باری بکوفت از درون گفت کیست؟ گفت منم،	۱۵۳
صفت توحید	۱۵۴
ادب کردن شیر گرگ را که در قسمت بی ادبی کرده بود	۱۵۵
تهدید کردن نوح علیه السلام مر قوم را که با من مپیچید که من روی پوشم	۱۵۶
نشاندن پادشاهان صوفیان عارف را پیش روی خویش	۱۵۷
آمدن مهمان پیش یوسف علیه السلام و تقاضا کردن یوسف	۱۵۸
گفتن مهمان یوسف را که آینه ای آورد مت ارمغان	۱۵۹
مرتد شدن کاتب وحی به سبب آنکه پرتو وحی بر او زد آن آیت را	۱۶۱
دعا کردن بلعم باعور که موسی و قومش را	۱۶۳
اعتماد کردن هاروت و ماروت بر عصمت خویش و آمیزی اهل دنیا	۱۶۴